

Alleen Griekse feta mag voortaan 'feta' heten

'Feta' is geen soortnaam, maar een beschermde oorsprongbenaming. Dat heeft het Europese Hof onlangs bepaald. Het arrest heeft tot gevolg dat deze kaas voortaan uit schapenmelk of een mengsel van schapen- en geitenmelk moet bestaan en alleen afkomstig mag zijn uit een bepaalde regio in Griekenland.

Plaatsing op de lijst van beschermde oorsprongbenamingen is mogelijk voor levensmiddelen en landbouwproducten waarvan de kwaliteit of specifieke kenmerken hoofdzakelijk aan het geografisch milieu zijn toe te schrijven. Onder het geografisch milieu vallen factoren van natuurlijke en menselijke aard, zoals klimaat en bodembeheer. Zowel de productie als verwerking moeten plaatsvinden in het betreffende gebied. Oorsprongbenamingen kunnen, zoals bij feta, traditionele benamingen zijn zonder dat het product de naam van het gebied van herkomst draagt. Als een benaming een soortnaam is (geworden), is bescherming als oorsprongbenaming niet meer mogelijk.

Bescherming

Registratie als oorsprongbenaming biedt de betreffende producten vergaande bescherming. Producten die niet voldoen aan de geregistreerde criteria mogen de naam niet dragen. Elke praktijk die het publiek ten aanzien van de werkelijke herkomst van het product kan misleiden is namelijk verboden. Het verbod geldt zelfs als de werkelijke oorsprong van het product op de verpakking staat of als de benaming vergezeld gaat van toevoegingen als 'imitatie', 'methode' of 'op de wijze van'.

In 1996 had de Europese Commissie op verzoek van Griekenland feta al als beschermde oorsprongbenaming geregistreerd. Het Europese Hof verklaarde de registratie echter drie jaar later nietig, op verzoek van Denemarken, Duitsland

en Frankrijk. Het Hof verweet de Europese Commissie dat zij onvoldoende rekening had gehouden met de gerechtvaardigde belangen van andere lidstaten dan Griekenland. In deze lidstaten wordt al tientallen jaren (soms vanaf 1930) de naam feta gebruikt en wordt dit product op grote schaal geproduceerd. Bovendien: was feta geen soortnaam? Bij de tweede registratie in 2002 woog de Europese Commissie de belangen van andere lidstaten wel mee, maar kwam wederom tot de conclusie dat feta voldeed aan de voorwaarden voor oorsprongbescherming. Ditmaal ondersteunde het Hof de uitspraak van de Commissie. Het door Griekenland afgebakende gebied waaruit feta komt, vertoont voldoende homogene natuurlijke kenmerken waardoor het zich van aangrenzende gebieden onderscheidt. Voorbeelden zijn het aantal zonuren, de temperatuurschommelingen, de seizoens trek, de extensieve weiden en de flora, die samen zorgen voor de specifieke kenmerken van deze schapenkaas.

Geen soortnaam

Het Hof overwoog voorts of feta een soortnaam is. Hierbij hield het onder meer rekening met de bestaande situatie

Fetakaas moet voortaan uit schapenmelk of een mengsel van schapen- en geitenmelk bestaan en mag alleen afkomstig zijn uit een bepaalde regio in Griekenland.

in de lidstaat van herkomst, de situatie in andere lidstaten en relevante nationale en Europese regelgeving. Hoewel in Duitsland, Frankrijk en Denemarken betrekkelijk grote hoeveelheden feta worden geproduceerd, ligt het zwaartepunt van de productie nog altijd in Griekenland. Van de Europese consumptie van de kaas komt 85% voor rekening van Griekenland en consumenten associëren feta met Griekenland. Dit blijkt onder meer uit etiketten van feta die verwijzen naar Griekse tradities.

Het arrest geeft hoop voor andere producenten die een beschermde oorsprongbenaming nastreven, maar vrezen als soortnaam aangemerkt te worden. Zelfs als een product jarenlang elders is geproduceerd, is de kans op een bescherming als oorsprongbenaming nog niet verklein.

Marije Osse

Mr. M.J. Osse, AKD Prinsen Van Wijmen, Brussel, +32-25345376, mosse@akd.be.